

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 150 Lel
Félévre . . . 75 .
Negyedévre . . . 40 .
Egyes szám ára 3 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:

Regina Maria-u. 12., hová a
lapszellemi részét illető min-
den közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Déva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hir-
detések küldendők.

Felelős szerkesztő:

SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:

KOVÁCS KÁROLY.

Halálos csapás minden oktatásra és haladásra.

Törvényerőre emelték Angheliescu közoktatásügyi miniszter azon törvényjavaslatát, amely elrende'i, hogy a középiskolai tanulók a negyedik és a nyolcadik év után egy idegen bizottság előtt kell, hogy vizsgázzanak s csak a bizottság adhat bizonyítványokat.

E javaslat törvényerőre emelkedésével Angheliescu elérte azt, hogy most már a tanulók számát is ellenőrizheti és csökkentheti. Elérte azt, hogy csak annyi kisebbségi tanulót engedhet tovább tanulni, amennyit ő akar.

Joggal mondhatjuk, hogy a sokat hangoztatott kulturális fölénytől való félelmükben behozták a kisebbségek ellen irányuló numerus klauzust. A kisebbségi oktatás, nevelés, művelődés és kultura összes ereit ezzel az egy törvénnyel halálosan lezorították.

Ez az intézkedés ellentétben áll a törvényerőre emelkedett gyulafehérvári határozatokkal, a békeszerződésnek a kisebbségek jogairól szóló tételeivel, a tanszabadsággal, az emberi és népi jogokkal és a haladással. E törvény maga a legsötétebb reakció. Maga a sötétség.

Határozott elve a tanulás megakadályozása, mert már is sok a tanult ember — Angheliescu szerint. S nem akarja, hogy egy szellemi proletáriátus terhére legyen az országnak. Az indokolásban mégis azt mondja, hogy a székely fiúk Budapestre

mennek tanulni. Rejtett szándéka tehát mégis a kisebbségek ellen irányul.

Ezentul már csak Angheliescu bizottságai fogják tudni államérvényesen megmérni a tudást. És természetesen mindig a központból kiadott direktívák szerint fognak eljárni.

Ezek szerint minden iskola csak magániskola. Minden tudás érvénytelen és minden tanári diploma semmi — hacsak nincsen benne a bizottságban. A bizottságba pedig politikával fognak bejutni.

Ezentul nem lesz tudás, csak politika. Minden csak a politika jegyében fog történni. Politikából még tudni is fognak.

A tudás és haladás el van temetve ezzel a törvénnyel.

E törvény nemcsak a tanulókat teszi tönkre és a tanárokat degradálja le, de lekicsinyeli és semmibe veszi az egész társadalmat. Kiveszi az intézkedés jogát a helyi vezetők kezéből, nem ismeri el a társadalom szuverén intézkedési jogát. A még megmaradt önkormányzati ténykedést is megsemmisíti. Központi bizottságok kezére játssza a megbirálást.

Teszi ezt azért, mert sok hamis bizonyítványt adtak ki. A miniszter tehát nem bizik a társadalomban. Csak magában. Azt hiszi, hogy központi intézkedéssel erkölcsössé lehet tenni az embereket.

De tévedni fog. A központosság csak nivót sülyeszt. Sablont hoz. Gépszerűséget, lelketlenséget. Mindezek ellenkezőjét az autonómia adja az embereknek, a társadalomnak.

Törvényt hozni a tudás ellen, azon a

cimen, hogy sok lesz belőle, igazán páratlan dolog. A pályákon úgy sem helyezkedhetik el több, mint amennyi tényleg elhelyezkedhet. De a tudás sohase árt. Legfeljebb a butaság.

Most még a kisebbségek ellen irányul ez a törvény. De halálos mérget rejt magában, amely nemcsak a kisebbségi, de a román oktatást is tönkreteszi.

Bilincs, amelytől mozogni nem lehet. Amely megbénít eszet, tudást. Lelketlő, halálos méreg.

Művelt Európa, most emeld fel szavad. Nyisd meg füleidet. Halld meg a panaszkokat. Emberies Európa, halld meg a nyugati műveltségért esengő vágy szavait és lásd meg a te köntösödben tetszelgő ellenségedet.

Angheliescu joggal mondhatja ezután: elvégeztetett. Mert ezután igazán semmi tennivalója sem lehet. Ezután már csak egy más ember jöhet, aki megsemmisítse ezt a halálos csapást.

De addig nekünk is elvégeztetett. Kivezető ut csak a jogfenntartásunk s a hangos szóval való panaszkodásunk. Hangosan kell panaszkodnunk, hogy az egész világ hallja meg tiltakozásunkat.

— A papír 1 és 2 lejes pénzek bevonása. A dévai pénzügyigazgatóság február 19-én kelt 1742—925 számú hirdetményével köztudomásra hozza, hogy a pénzügyminiszter 30866—925 számú rendelete alapján a papír 1 és 2 lejes pénzeket f. évi április elsejével a forgalomból kivonják. Felhivatik ezért mindenki, akinek birtokában ilyen pénz van, hogy azt ezen határidőig az adóhivatalnál ércpénzre váltsa be.

Mit játszanak Párisban?

Párisi levél.

Bizonyára sokan vannak honfitársaim közül olyanok, kik ha messze vannak is, de érdeklődnek a francia színházi élet iránt. Mit néz meg vajjon a párisi közönség a fáradtságos munka után? Így tevődik fel leggyakrabban a kérdés. Nézzünk tehát egy kissé körül, mit játszanak a párisi színházban?

A párisi Opera állandóan telt házzal játszik. 10 nappal az előadás előtt kell megváltani a jegyet annak, ki Verdi Aidáját, Wagner „Meistersänger“-jét, „Lohengrin“-jét vagy „Parsifal“-ját szeretné élvezni. S bizony nem ritkán történik meg vele az, hogy jegyet nem kap. E darabokon kívül Mozart: „Varázsfuvola“, Gounod Faust-ja, Saint-Säns, Sámson és Delila-ja a Rigoletto, a Thais, az Istennek alkonya vannak műsoron. E hiresebb operák állandó siker jegyében játszódnak le. Itt meg kell jegyeznünk valamit. A franciák németgyűlölete eltűnik, ha Wagnerről beszélnek s vannak közöttük olyanok, kik ha néha jegyet tudnak szerezni a nagy operába, akkor nagy árat fizetnek egy Lohengrin, egy Parsifal vagy egy Meistersänger jegyért. E darabok főhősei M-lle Ivonne Gall és M. Frantz, kik óriási sikert aratnak főszerepeikben.

Az Opera-Comique, mely a könnyebb operákat játsza rendszeren, szintén telt házzal játszik. A

Madame Butterfly (Pillangó kisasszony) a Bohémélet, Parasztbecsület, Bajazzó, Tosca, Lakmé, Louise, Manon, Szevillai borbély stb. a fődarabok, azonkívül Massenet: Werther, Bizet: Carmen. Ezekkel a darabokkal együtt rendszeren egy balletet vagy egy kisebb egyfelvonásos operát adnak.

A Comédie Françaiseben viszontlátjuk ennek régi híres darabjait; a Moliereket, (Avare, Tartuffe, le Médecin, malgré lui), a Monna Vannát, Misanthropot és aztán számos új darabot, melyek rendszeren csak a kezdeti stádiumokat érzik meg s azután hirtelen letűnnek a műsorról, mert a párisi publikum ragaszkodik kedvenc darabjaihoz.

A többi színházban ugyancsak meglátszik a párisi színházkedvelők támogatása. Az öreg Odéon, a quartier Latinnak eme évszázados színháza közkedvelt darabokat tart műsoron. Az Arlésienne (Alphonse Daudet). A Figaró házassága, Isabeau, le Lion amoureux, a „Petit café“ a fődarabjai és egy pár Sheakespeare. Ezenkívül egy csomó bemutatató követi egymást, melyeknek rendszeren ugyanaz a sorsa, mint a „Comédie Française“-ben. Legutóbb elég nagy sikerrel mutatták be Henry Chaumet: „L'Eternelle Chanson“ című színművét. A „Sarah-Bernhardt“-ban Edmond Rostand közismert színműve a „L'Aiglon“ (Sasfiók) van műsoron, mindig telt ház előtt.

Az operettszínházakban erősen megérik a bécsi

hatás. Minduntalan újabb s újabb bécsi operettek vannak műsoron. S miután már régóta hallottuk fütyölni az utcán „Ha megversz is imádlak én“ című dalt, erősen reméljük hallani a „Joseph“-et. A „Ba-ta-Clan“ legutóbb így hirdette egyik operettjét: A „Ba-ta-Clan: Eva, la plus nouvelle operette de Franz Lehár“.

Közben az autók vigan száguldanak a különböző kabarék felé. Az Alhambra, Páris egyik legelőkelőbb kabaréja Iván Tzarevitch-et mutogatja különböző attrakciókkal. De a közönség benne csak a cári utódot s nem az artistát látja. A Petit Casino, a Casino de Paris, a Volies Bergere előtt egymás hegyén-hátán állanak a gyönyörű autómobilok, elegáns nőket ontva magukból. De ezeknek a helyeknek főlátogatói az angolok, az amerikaiak s a többi jóvalutájuk. A szegényebbek megelégednek a jó mozikkal is, ahol rendszeren attrakciók is vannak. Így a Gaumont-Palace, a Gaumont filmgyárnak e gyönyörű palotája most egy nagy moziestély után egy boxversenyt rendezett. Az arra leszerződött amerikai boxoló: Johnny Dundee „meglógott“ a Fred Bretonnel, francia boxolóval való találkozás elől s most a franciák kigyót-békát kiáltanak az incorrekt boxolóra, aki megfosztotta őket egy nagy boxverseny élvezetétől.

Phoebus.

A dévai Kereskedelmi Tanács évi közgyűlése.

Lemondott a Tanács vezetősége. — Az új választmány tagjai. — Ismét Kohn Ferenc lett az elnök.

A Kereskedelmi Tanács dévai osztálya folyó hó 22-én, vasárnap d. e. 11 órai kezdettel tartotta rendes évi közgyűlését a városháza tanácstermében, Kohn Ferenc elnök elnöklete alatt. A gyűlésen mintegy 50 kereskedő vett részt.

Kohn Ferenc elnök üdvözi a megjelenteket, a közgyűlést megnyitja és kéri, hogy a közgyűlés póttárgysorozatként vegye fel a maga és a választmány lemondását. Addig is, amíg a választás megtörténne, a gyűlést ő vezeti s a választást a gyűlés korelnöke fogja vezetni. A közgyűlés a javaslatot tudomásul veszi.

Ezek után rátértek a közgyűlés első pontjára. Dr. Grosszmann Miksa, a Tanács ügyésze, a Kereskedelmi Tanács évi jelentését olvassa fel élénk érdeklődés mellett. A jelentés elején vázolja az európai gazdasági helyzet nehézségét s azután s így folytatja: „E nehézségek felemlítésével csak éppen meg akarjuk mutatni, hogy mily nehéz küzdelem előtt áll a kereskedelem, hogy a bajok általánosak s hogy segítségre feltétlenül szükség van. Ezen küzdelmekben csakis önmagunkra számíthatunk. Az ország hivatalos körei ma határozottan kereskedőellenesek, a kormányt velünk szemben elsősorban finánciális érdekek vezetik, az adók magasak s panaszainkra mindig az a válasz, hogy a kereskedő sokat keres. Egyedül az összetartás az, amely segíthet rajtunk“. A tulajdonképpeni jelentésben pedig többek között a következőket mondja: „Tagjaink száma gyarapodott és ma 110 tagot számolunk. Egyesületünket a helyi hatóságok számos kérdésben tanácsadóként igénybe veszik s közbenjárásainknak legtöbb esetben eredménye volt. Utalunk csak a gyarmatárakra kivetett 12 lei községi adó elterjesztésére, a vasár- és ünnepnapra üzletzárás rendezésére, a maximális árak megállapításánál állandó képviselőnk vesz részt, a vasuti tizedes mérleggel üzött anomáliákat megszüntettük, a telefonösszeköttetés megjavítása érdekében eljártunk, az antiszemita kilengéseket megszüntettük a hatóságok jóakaratu támogatásával, az elkobzott ecetszeszt visszadattuk, stb. Kereskedelmünket az év folyamán veszélyeztette a régi nagypiac áthelyezésének kérdése és sikerült egy alapos memorandum kidolgozásával, küldöttségünk közbenjárásával és a sajtó igénybevételével az illetékes tényezőknek ezen veszélyt elhárítanunk. Tekintettel a gyakran megisméllődő betörésekre, saját költségünkön 2 tagu éjjeli őrséget tartunk fenn s örömmel állapíthatjuk meg, hogy a várt eredmény nem maradt el, a betörések ma már ritkaság számba mennek.

Egyesületünk kezdeményezésére Hunyad- és Alsó-Fehérmegye Déva székhellyel Kereskedelmi és Iparkamarát kapott, amelynek egyesületünk 2 alelnököt és 8 tagot adott. Az üzletberek meghosszabbításának és a Vadul Comercial törvénybeiktatásának kérdésében külön nagygyűlést tartottunk, óhajainkat közölve a központtal. Örömmünkre szolgál, hogy a kormány megígérte az üzletbereknek 1 évre történendő meghosszabbítását, amely idő alatt a Vadul Comercialt törvénybe iktatja. A mindinkább terjedő kényszeregyezségek ügyében egy választmányi ülésünkben, mint a sajtó útján igyekezzünk állást foglalni s javaslatainkat illetékes helyre juttatni. Megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy ezen modern gazdasági beteg-

ség tagjainak közt nem igen talál követőkre s hogy piacunkon az elmúlt év folyamán mindössze 3 kisebb kényszeregyezés fordult elő. Ez mindenestre kereskedőink tisztességérte és szolidaritására vall. A dévai törvényszék a kényszeregyezéseknél kinevezendő vagyonsfelügyelő kinevezésénél meghallgatja Sfatulunk véleményét is.

A hitelezés ügyében kétszer tartottunk rendkívüli közgyűlést, de a hitelezést egészében megszüntetni nem sikerült. A bajon legalább részben segitendő, a közgyűlés elhatározta, hogy a követelések gyors behajtásának biztosítása végett a kereskedők kötelezik adósaikat, hogy per esetén alávetik magukat a Sfatul Negustoresc választott bíróságának. Az erre vonatkozó nyomtatványok már el is készültek s a titkári hivatalnál kaphatók.

Örömmel jelenthetjük, hogy a dévai pékek mind beléptek együletünkbe. A kereskedői összetartás, a kartársi szellem kifejlésére egy klubhelyiség létesítését határoztuk el, amely a dévai Casina Națională vezetőségének előzenyisége folytán a megvalósítás előtt áll. A Casino vezetősége ugyanis egy külön termet bocsátott a klub rendelkezésére s a szerződés végleges megkötését a választmány közgyűlésünk utáni időre tartotta fenn. Választmányi ülést 24-et tartottunk ez évben. Rendkívüli közgyűlést kettőt. Mulatságot kettőt rendeztünk. Egyet 1924 március 1-én s egyet 1925 január 17-én. A Sfatul a helybeli 4-ik granicár ezred zenekarának megszervezéséhez 40.000 Lei, kamatmentes kölcsönrel járult.

A választmány az igazolatlanul elmaradt tagok helyébe Gál Armin, Maschalkó János, Ujváry Jenő és Onitz Aurél urakat hívta be új tagokként. Ügyészünk, Dr. Lázár Henrik elköltözködése folytán Dr. Grosszmann Miksa dévai ügyvéd urat biztunk meg az ügyészi teendők ellátásával a rendes közgyűlés végleges állásfoglalásáig.

Breier Sándor pénztáros betérjeszti a zárszámadásokat s az 1925 évi költségvetési előirányzatot, amelyben egyensúlyt csak úgy talál, ha a tagdíjakat havi 15 leiről havi 30 leire emelik. A közgyűlés a zárszámadásra a felmentvényt megadja, a tagdíjnak 30 leire való felemelését elhatározza s így a költségvetési előirányzatot is elfogadja.

Ezután az ellenőrzőbizottság tagjait választották meg Schenker József, Guia Péter és Hirsch Manó személyében. Helyettes cenzorok lettek: Seiger Ernő, Salamon Jakab és Rapaport József.

Dr. Grosszmann Miksa ügyész az alapszabálymódosításokat terjeszti elő, amelyeket a közgyűlés alapos és megfontolt tárgyalás után elfogadott. A változtatások közül megemlítjük, hogy a választmány tagjainak számát 21 tagról 25 tagra emelték s arra az esetre számítva a közgyűlés, hogy a decentralizáció esetén a megye többi Sfatul csoportjai is a dévai tagokhoz olvadnának, már most kimondta, hogy a választmány tagjainak száma ebben az esetben 30-ra emelhető fel s a többi öt tagot a 25 tagu választmány választja az új tagok közül. A választmányt 3 évi megbizatással választják. A tanács tagjai között legfeljebb három idegen állampolgár foglalhat helyet szemben a régi alapszabállyal, amely az állampolgár szót nem használja. Alapító tagok mindazok, akik 1922 december 31-ig a Sfatul tagjai voltak. A régi alapszabály határidejében ugyanis a dévai Sfatul még nem létezett. Ismerteti a decentralizálást, amely szerint a községi Sfatulok a megyeszékhelyi Sfatulba lépnének be tagként, ezek pedig az ország rész fővárosa Sfatulába, ez utóbbiak ismét Bukarest Sfatulába.

E terv szerint a dévai Sfatul jelentősége emelkedni fog.

Kohn Ferenc elnök bejelenti, hogy Dr. Lázár Henrik távozásával az ügyészi teendőket Dr. Grosszmann Miksa ügyvéd látta el, akinek áldásos és hatásos munkásságát minden tag ismeri. Kéri, hogy a közgyűlés ezen állásában Dr. Grosszmannt erősítse meg s az eltávozott Dr. Lázár Henriknek jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon önzetlen munkássága elismeréséül. A közgyűlés mindkét javaslatot lelkesen magáévá teszi.

Miután a közgyűlés a beszámolóra, a költségvetésre, ugyszintén az elnöknek, az alelnököknek s a választmánynak a felmentést megadja, Schuster S. olvassa fel a Sfatul céljairól és jövőendő irányelveiről készített javaslatait. Schuster ezen exposészerű javaslata felöleli a Sfatul minden ténykedését s önzetlen munkára buzdítja a tagokat. A lelkes tapssal megköszönt indítványokat Kohn Ferenc elnök javaslatára a közgyűlés tárgyalás és esetleges elfogadás végett az ujonnan választandó választmány hatáskörébe utalja át.

Kohn Ferenc elnök megköszönve a maga, valamint a választmány irányában tanusított bizalmat, bejelenti a vezetőség lemondását. S arra kérve a tagokat, hogy a választásnál csak a közérdek vezesse akaratukat, amint azt eddig a vezetőség tette, átadja helyét Werner Rudolf korelnöknek.

Werner Rudolf átvéve az elnöklelet, Kohn Ferenc érdemdu munkásságát méltatja és kéri a közgyűlést, hogy eltekintve a sablonos jegyzőkönyvi köszönetről, a tagok írásban adják hálájuk és elismerésük kifejezését, amelyet egy 20 tagu küldöttség nyujtana át neki. A közgyűlés elfogadja az indítványt s kinevezve a választási bizottságot, kezdetét veszi a szavazás. A választmány tagjai lettek a következők (a név utáni szám a kapott szavazatok száma): Balog Géza 50, Breier József 37, Breier Sándor 50, Cicei Romulus 45, Czitron Sándor 46, Dániel Lajos 45, Dolcsig János 50, Fenichel Simon 45, Gál Armin 50, Gál Béla 44, Groza Livius 50, Hirsch László 50, Kálmán Lajos 50, Kohn Ferenc 50, Löwy Hermann 50, Löwy Lipót 43, Laufer Vilmos 49, Nussbaum József 43, Onițiu Aurel 43, Rhemann Zsigmond 47, Salamon Jakab 29, Sámuel Mátyás 45, Schumann Ernő 28, Schuster Sándor 47, Werner Rudolf 50. Leadatott összesen 51 szavazat.

Az új választmány f. hó 25-én este tartotta első ülését s a vezetőségbe a következő tagjait választotta be: Elnök lett Kohn Ferenc, alelnökök Schuster Sándor, Rhemann Zsigmond és Gróza Livius. Titkár lett Gál Armin és Onitz Aurél, pénztáros Breier Sándor.

— A városi erdő ügye. Megirtuk, hogy egy földművelésügyi rendelet értelmében a városi erdő kitermelését beszüntették. Városunk polgármestere személyesen interveniált Constantinescu földművelésügyi miniszternél, aki megígérte, hogy az ügyet a törvényesség keretében óhajtja elintézni s mihelyt az összes iratokat megkapja, dönteni fog. A fakitermelés beszüntetése már eddig is tetemes kárt okozott a városnak s ha a döntés márciusig nem érkezik meg, úgy még több kárt fog okozni, mivel ebben az esetben a városnak nem térülne meg ebben az évben a Timisana banknak fizetendő kamatok összege. Kívánatos volna, hogy a miniszter mielőbb döntsön ebben az ügyben, mivel a város eminens érdeke, hogy mielőbb pénzéhez jusson. Különben is az összes eddigi intézkedések a belügyminiszter jóváhagyásával tételték meg.

Az 1904 évben született ifjak sorozása

Hunyadvármegye petrozsényi, puji, hátszegi, vajdahunyadi dévai, marosillyei és szászvárosi járásaiban.

Az 1904 évben született ifjak (1926-ik évfolyam) sorozása 1925 március 1-én veszi kezdetét és tart 1925 április 30-ig.

A szemlén kötelesek megjelenni: minden 1904 évben született ifju, tekintet nélkül arra, hogy milyen nemzetiségű és itt vagy külföldön született.

Akik 1902 és 1903-ban születtek és fölmentettek, akik 1899, 1900, 1901 és 1902-ben születtek, de gyengességük miatt nem sorozták be, vagy a vonatkozó nyilvántartásokból kimaradtak.

Mindazok a régi korosztályokból, akiknek katonai helyzete még eddig nem tisztázott.

Az 1921-től 1925-ig terjedő korosztályokból az összes felmentettek, egyetemi hallgatók, teológusok, papok, akik okmányaikkal kell, hogy igazolják, hogy felmentésük oka még nem szűnt meg.

Az 1923—1925 korosztályokból a család-fenntartás címen felmentettek, akiknek a következő igazolványt kell felmutatniok: „Se certifică de noi primarul comunei... cum-că tânărul să achită de îndatoririle ce le are ca dispensat și că motivele pentru care a fost dispensat, nu au încetat“. Akik személyesen nem jelenhetnek meg, azok megbízott, posta vagy a községi előjáróság által is jelentkezhetnek.

Akiknek már egy testvérük a hadseregben szolgál, igazolványt kell felmutatniok erről. Ha nem jelentkeznek, elvesztik az e címen fennálló felmentésüket.

Akik a szemlén nem jelentkeznek idejében személyesen, apjuk, anyjuk vagy gyámjuk útján, azok besoroztatnak és egy évvel többet kell szolgálniok és elvesztik mindazon felmentési jogukat, amelyek mint családfenntartót vagy tanulmányai miatt megilletnék.

A sorozás, illetve a szemle a következő napokon történik: Lupény, Hobicá-urikány Lupényben 1925 március 1, 2 és 3-án. Vulcan március 4, 5-én Vulcanban. Livazény 6, 7-én, Petrilla 8, 9-én és Petrozény 10, 11-én Petrozsényben. Mezölivádia, Puj, Riu-Bárbat Pujon 13-án. Riualb és Felsőszálláspatak Pujon 14-én. Hátszeg város, Sânpetru, Râu de mori és Felsőfarkadin Hátszegen 15-én. Klopotiva, Russ, Demsus, Totesd, Pestény Hátszegen 16-án. Bucova, Románbrettye, Kitid Hátszegen 17-én. Grădistye, Alsólunkoj Hátszegen 18-án. Sânta-maria, Rechitova, Alsószilvás, Sztrigyszentgyörgy Hátszegen 19-én. Hunyad város és Batiz 21-én Hunyadon. Gyalár, Cserbel és Govasdia 22-én Hunyadon. Răcăștia, Bruzilla, Alpestes, Hosdát 23-án Hunyadon. Feliucul inferior és Toplica 24-én Hunyadon. Piskitelep és Szántóhalma 25-én Piskitelepen. Déva város Déván március 27-én. Kersec, Csértés, Haró 28-án Déván. Solymos, Valisoara, Vețel Déván 29-én. Burjánfalva, Alsókajanel 30-án Déván. Marosillye, Dobra, Zám Marosillyén 31-én. Branyicska, Burjuc, Furçora Marosillyén április 1-én. Guraszáda, Guradobra, Lapusnyak, Lapugiul inf. Marosillyén 2-án. Kudzsir, Romosel, Vinerea Kudzsiron 5-én. Alkenyér, Vajdei, Balomir Kudzsiron 6-án. Szászváros, Bencenc Szászvároson 7-én. Zseledinț, Nagydenk, Beriu, Romos Szászvároson 8-án. Kosztó, Oăștioara, Tordos Szászvároson április 14-én.

A szemle reggel fél 8 órakor veszi kezdetét.

**CHLORODONT FOGPASZTA, CHLORODONT FOGPOR,
CHLORODONT-SZÁJVIZKIVONAT.**

317 9 20

HIREK.

— A Déván állomásozó 4. granicer ezred tisztikara ma, szombaton este tartja táncestélyét a vármegyeház dísztermében.

— Déva város 1925 évi költségvetése. Déva város 1925 évi költségvetése még csak most érkezett vissza a belügyminiszteriumból. A költségvetés bevétele 5,382.745.23 lei, kiadása 5,376.303.49. tehát 6,441.74 lei felesleggel zárul. A közönséget inkább érdeklő tételei: a Calugereni (Patak) utca kikövezése 200.000 lei, elemi iskolák fenntartása és segélyezése 40.000 lei, ipariskola segélyezése 25.000 lei tanonciskola segélyezése 1500 lei. — A költségvetésen a miniszter csak csekély változtatást eszközölt.

— Egészségügyi statisztika. Az egészségügyi hivatal értesítése szerint megyénkben az elmúlt hónapban a következő fertőző megbetegedések fordultak elő: Skarlát: Lupény 8, Gyalár 2, Szászváros 2 eset. Hastífusz: Lupény 3, Vulkán 1 eset. Difteritisz: Marosnémeti 1 eset. Kanyaró: Kristyor 13, Ruda 8 és Alun 13 eset. Lépfene: Alsólapugyon 1 eset. Az egészségügyi helyzet megyénk lakossága körében rendkívül kedvező.

— A dévai ipartestület álarcos estélye. A dévai ipartestület f. hó 24-én kedden, este tartotta meg álarcos estélyét a Fehér kereszt összes termében. — A bál egyike vett a szezon legsikerültebb báljainak, a résztvevők a termeket zsufolásig megtöltötték. — Mintegy 70 jelmez vonult fel, amelyek közül megemlítendők: háremhölgy, apród, cukorka, hiedermayer, magyar fiú stb. jelmezek. — Új és díszes jelmez egy se volt, a szegénység nagyon meglátszott. A mulatás a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

— A vízvezeték és a csatornázás ügyében külön bizottság támogatja Déva város tanácsát. A városi tanács a vízvezeték és a csatornázás ügyében a maga segítségével s a városi polgárság véleményének meghallgatása végett bizottságot alakított, amelynek tagjai a következők: Panaitescu Ioan szenátor, dr. Groza Péter képviselő, dr. Dublesiu György prefektus, Candrea Valer subprefektus, dr. Robu Miklós vármegyei tiszti főorvos, Mähler Ignác műszaki főtanácsos, Moldován Sándor, Ardelean Dénes, Szelezsán Péter, dr. Schulhof Zsigmond, dr. Issekutz Gergely, Segesdy Árpád, Duma Miklós, Crisan Mark, Petreu Sándor, Blum Zsigmond, Kohn Ferenc, Gál Nándor, Csulay Lajos, dr. Apáthy Árpád, dr. Mótz Miklós, Oroveanu Todor és Érsek Árpád. E bizottság f. hó 24-én, kedden tartotta első ülését majdnem az összes tagok részvételével. Maksay Áron kolozsvári mérnök előadta, hogy a rézbánya felé vezető út közelében kutat ásott és vizre akad, azonban egy nagyobb szikla megakadályozta a további furásban. Ha a szikla vékony lesz, úgy a furást itt fogja folytatni s ebben az esetben ez a város előnyül szolgálna, mivel a költségeknek mintegy egyharmadát takarítják meg ezzel, a marosparti vízszolgáltatáshoz viszonyítva. Amennyiben a napi 2500 m³ vízmennyiség biztosítva lesz, úgy a további munkálatokhoz azonnal hozzá fog kezdeni. Arról is fog gondoskodni, hogy megfelelő pénzcsoportot biztosítson a vízvezeték és csatornázási munkálatok finanszírozásához. A város közönsége csak az egy évi vízdíjat előlegezné, amely a pénzcsoportnak biztosítékul szolgálna. A bizottság örömmel vette tudomásul Maksay mérnök beszámolóját és biztosította a városi tanácsot, hogy megkezdett munkájában támogatni fogja, mivel a város érdeke, hogy a vízvezeték és a csatornázás mielőbb megvalósuljon.

— Esperanto összejövetel. Mint megirtuk, Cseh Andort, a puji származású katolikus papot az eszperantisták világszövetsége, Genf székhellyel, propaganda titkárnak hívta meg s ezen minőségében nemcsak Európában, de a többi kontinenseken és előadásokat fog tartani. A dévai esperantisták felkérésére Cseh Andor f. hó 25-én este a Fehér-Kereszt kistermében tartott barátságos összejövetel alkalmával előadást tartott az esperanto fontosságáról s annak elterjedéséről. Vázolta az esperanto mozgalom kezdetét, amely dr. Zamenhoz akciójával indult meg ezelőtt 38 évvel s folytatva a mozgalom erősödésével, egy pár szóval jövődöntő fontosságára tért ki. Felemlítette, hogy a kinaiaknak valószínű megváltás az esperanto, mivel a tudományt csak az angol, francia vagy német nyelv által művelhették eddig, amelyeknek megtanulásához 6, 7, illetőleg 8 évre volt szükségük. Az esperantot pedig 1 év alatt tökéletesen megtanulhatják. Evégből az esperanto világszövetség a tudományos tankönyvek esperantora fordítását határozta el s a Rudolf Mosse berlini kiadó cég már érdeklődik is eziránt. A nemzetközi érintkezés megkönnyítésén kívül rendkívüli fontossággal bír a rádió szempontjából, amely az esperanto mozgalom megerősödését fogja maga után vonni. Több állam a rádiónál hivatalos nyelvvül az esperantot fogadta el. A tudós pap szavait az egybegyűltek érdeklődéssel hallgatták és köszönetüket fejezték ki, hogy szerény körükbe ellátogatott. Rosszalólag kell azonban megállapítanunk, hogy a 39 tagot számláló dévai esperanto egyesületből mindössze 16-on vettek részt s ezek se voltak mind esperantisták. Cseh Andor Erdélyből Magyarországon át Csehszlovákiába utazik, ahol több előadás után Németországban folytatja propaganda utját.

— Nagy purimestéjy. Folyó évi március 7-én este 9 óra kezdettel a Fehér-Kereszt összes termében az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség dévai csoportja nagyszabású tréfás purimestélyt rendez, szépség és csunyasági versennyel, sorsjegy játékkal, serpentin, konfetticsatával egybekötve. Jelmez, azaz álarcrol nem kell gondoskodni, mert a rendezőség nagymennyiségű álarcot szerzett be, ami a pénztárnál kapható.

— Iparengedélyek. Déva város tanácsa legutóbb a következő iparigazolványokat adta ki. Gombó Ignác paplankészítő, Gerstenbrein Tamás kőfaragó, Stössel Sámuel rongy- és csontszedés, Dollinger Vilmos lakatos.

— A Corfescu pár hangversenye Déván. Corfescu Virginia, a világhírű operaprimadonna és Corfescu Miklós, a világhírű drámai operatzenista március hó 3-án és 4-én este Déván, a városi színházban gazdag és nívós programmu hangversenyt tartanak, amelyre ezuton is felhívjuk a közönség élénk figyelmét.

— Az adók befizetési napjai márciusban. A fényüzési és egyéb adókat a következő sorrendben kell befizetni márciusban. Március 3-án A. B. C., 4-én D. E. F., 5-én G. H. I., 6-án K. L., 7-én M. N., 9-én O. P. R., 10-én S. T. U., 11-én V. Z. kezdőbetűs nevű adózók.

— Városi mozgó hírei. Vasárnap, március 1-én délután és esti előadásban egy rendkívül érdekes film kerül bemutatásra „Don Juan“, melynek főszerepét a mozikközönség bájós kedvence Putty Lia játssza. Március 5-én „Don Carlos“ címen minden részletében izgalmas történelmi drámát vetít a városi mozgó, melynek cselekménye II. Fülöp spanyol király idejében játszik le. A nagy sikert aratott dráma főszerepeit Conrad Weidt és Dagny Seroaes kiváló mozisínészek alakítják.

— Jól bevezetett — nő által vezethető — üzletek eladók. Cím a kiadóhivatalban.

36 2

— Felmentések az Andrika-ügyben. A dévai törvényszék f. hó 17-én tárgyalta az Andrika-ügyben elkészített vádirat ellen beadott kifogásokat. E tárgyalás alkalmával Andrika 2 társa: Sofron György és Sofron János ellen bizonyítékok hiányában a vádat elejtették s ellenük az eljárást megszüntették.

— Vonatfelborulás. F. hó 27-én reggel fél hétkor a Tompáról Piskire érkező munkásvonat egyik kocsját egy piskii tartalékvonat felborította. — A karambolt figyelmetlenség okozta. A munkásvonat felborult kocsjában iskolás gyermekek voltak, akik közül 4 megsebesült. — Reméljük, hogy gyerekeket szállító vonattal több ilyen karamból nem fog történni.

— Nyilvános köszönő. Déva város tanácsa ezúton is hálás köszönetet mond a Dévai Közgazdasági Banknak a városi tűzoltó alap javára adott 700 lei és a szegény alap javára adott 1000 lei adományáért.

— Köszönetnyilvánítás. A dévai ipartestület elnöksége a rendező fiatalsának és a pártoló közönségnek ezúton mond köszönetet a f. hó 24-én tartott mulatság alkalmából kifejtett munkásságáért.

— Munkaközvetítés. Az állami munkaközvetítő hivatalnál, Str. Saguna 16 bejelentések útján a következő szakmabeli munkások kaphatnak azonnali belépésre alkalmazást: 2 éttermi főzőnő, 4 privát főzőnő, 1 fiatal cukrász, 2 borbélysegéd, 1 önállóan dolgozó férfiszabósegéd, 3 cserépkályhákészítő, 30 kőfaragósegéd, 1 német nevelőnő, 1 női divatszabász, 1 szárazdada, 5 kávéházi felirónő, 6 fizető pincérnő, 1 szállodai szobaleány, 8 háztartásbeli cselédeleány, 6 iparostanonc különféle ipari szakmához. Foglalkozást keresnek: 1 gazdatiszt, 1 kenyérsütő (pék), 1 mézárós, 1 varrónő, 1 cipészsegéd, 1 mázolósegéd, 1 vasesztergályos, 2 gépkocsivezető, (solfőr) 1 gépirókisasszony, 1 rőföskereskedősegéd, 5 fizetőpincér, 2 szállodai szobaasszony 10,000 lei kaucióval. A közvetítés teljesen ingyenes és legrovidebb időn belül történik. Felhívjuk b. figyelmét a t. közönségnek, hogy igényüket jelentsék be a hivatalnál bármelyik munkanapon d. e. 8—12-ig, d. u. 3—5-ig, a bejelentés történhetik szóval, személyesen, írásban, postán vagy telefonon, szám 43. Az állami munkaközvetítő hivatal főnöke.

— Öszülés ellen legjobb szer a hirneves „Carborin” hajregulator, mely rövid használat után a hajnak eredeti színét visszaadja. Nem festék! Kapható: Erős Aladár gyógyszerárában, Déván

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt fogyasztóközönség tudomására hozni, hogy sok évi gyakorlat után a Str. Regina Maria 21 szám alatt

vas-, fűszer-, gyarmat- és szövőárkereskedést nyitottam

ahol állandóan jól felszerelt raktárral rendelkezem és a nagyérdemű közönséget — jutányos árak mellett — pontos és gyors kiszolgálásról biztosítom. Állandóan raktáron van és bármikor kapható friss narancs és citrom. Viszonteladók részére angró ár.

Szíves pártfogást kér:

Dragomir Voisan.

43 1 3

Husvétbőjtre

legtisztább kezelési étkezési

tőkmagolaj és napraforgóolaj

kapható minden mennyiségben a legolcsóbb napi áron az

ARADI OLAJIPAR RÉSZV.-TÁRS.-nál ARADON
Telefon: 135 és 407 Sürgőnycim: Olajipar
Rudolf Mosse 1188 38 3-

Egy masszív, teljesen jókarban levő iróasztal, egy ebédlődivány tükörrel és egy cimbalom eladó. Cim a kiadóban.

2-3

Kiadó lakás

a Gerei-telepen befejezés alatt annak, aki a még szükséges munkálatokhoz a bér előleges fizetésével hozzájárulhat. Értekezni lehet ugyanott.

40 2

„Gloria” szappangyár

Déva, Strada Griviței (Bolgár-utca) 16 sz.

1 5-6

Prima minőségű mosószappanok előnyárban.

Mindennemű zsiradék

vagynövényi olaj 1-10

kg-ja becseréltetik 1 kg. kétszerfőzött házi szinszappanra. :-:

A Réhmann-féle üzlethelyiség 1925 május 1-ére kiadó.

Értekezni a Gál üvegüzletben. Ugyanott több

tanuló felvétetik.

Meghívó.

A DEVAI HENGERMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSE

folyó évi március hó 8-án d. e. 11 órakor, vagy ha elegendő részvényes meg nem jelenne, március hó 15-én d. e. 11 órakor fog a Dévai Takarékpénztár Rt. helyiségében megtartatni. Felkérjük a t. részvényeseket, hogy részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg 2 nappal az esetleg szabályszerűen kiállított meghatalmazással együtt pénztárunknál tegyék le, ellenesetben szavazati jogukat nem gyakorolhatják.

Dévai Hengermalom Részvénytársaság Igazgatósága.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó, jegyző és jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az 1924. évi zárszámadások előterjesztése, tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. A „Catarina” Kenyér és Tésztaárugyár Részvénytársasággal való egyesülés kimondása.
4. Esetleges indítványok tárgyalása.

Déva, 1925. évi február hó 23-án.

Az igazgatóság évi jelentése, valamint az összes zárszámadások és az intézet üzleti mérlege, eredeti példányban, naponta az intézet üzlethelyiségében megtekinthetők.

44 1 1

Meghívó.

A „CATARINA” Kenyér és Tésztaárugyár Részvénytársaság RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSE

folyó évi március hó 8-án d. e. fél 12 órakor, vagy ha elegendő részvényes meg nem jelenne, f. évi március 15-én d. e. fél 12 órakor fog a Dévai Takarékpénztár Rt. helyiségében megtartatni. Felkérjük a t. részvényeseket, hogy részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg 2 nappal az esetleg szabályszerűen kiállított meghatalmazással együtt pénztárunknál tegyék le, ellenesetben szavazati jogukat nem gyakorolhatják.

„Catarina” Kenyér és Tésztaárugyár Rt. Igazgatósága.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó, jegyző és jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az 1924. évi zárszámadások előterjesztése, tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. A Dévai Hengermalom Részvénytársasággal való egyesülés kimondása.
4. Esetleges indítványok tárgyalása.

Déva, 1925. évi február hó 23-án.

Az igazgatóság évi jelentése, valamint az összes zárszámadások és az intézet üzleti mérlege, eredeti példányban, naponta az intézet üzlethelyiségében megtekinthetők.

45 1 1